

DATIVE CASE

SINGULAR

PÍŠU DOPIS MAMINCE.

TELEFONUJU TATÍNKOVI.

TATÍNEK TELEFONUJE BRATROVI.
MAMINKA MI TELEFONUJE.

PAVEL TELEFONUJE MAMINCE.
PAVEL JÍ TELEFONUJE.

MAMINKA TELEFONUJE PAVLOVI.
MAMINKA MU TELEFONUJE.

Pronouns KDO, CO

When you ask a question and expect a dative answer, then the pronoun expressing the question also has to be in dative. If you here dative in the question you know the answer will have to be in dative.

QUESTIONS: (ke) komu   to whom.
                  (k) čemu   to what

The pronoun KDO has in the dative form KOMU, the pronoun CO has form ČEMU.
Komu telefonuješ? – Telefonuju mamince.
Komu pomáháš? – Pomáhám kamarádovi.
Čemu nerozumíš? – Nerozumím dativu.
Kdo TI telefonuje? – Telefonuje MI maminka.

Personal pronouns short forms: Já-mi

Ty-ti

On-mu

Ona-jí

Ono-mu

My-nám

Vy- vám

Oni-jim

The pronoun SI:

Mýt SI ruce

Koupit SI zmrzlinu

Dát SI kávu

The word order:

Short forms of pronouns have to be in sentences at the second position as well as SE, SI. If you have to use SE, SI, pronouns in the dative are at the third position.

Vysvětluje MU to. - He /she is explaining it to him.
Učitelka MU to vysvětluje.- The teacher is explaining it to him.

Líbí se MI to. – I like it.

To se MU nehodí. – It doesn't suit to him.

If you use sentences in the past tense, short forms of pronouns have to be after JSEM, JSI.

Dal jsem MU to. – I gave to to him.
My jsme TI to nedali. – We did not give it to you (sg.).
Umyli jsme SI ruce. – We washed our hands. (to us)

When we use the dative:

1. After prepositions

K, KE – to, towards, for aa	Tramvaj číslo 4 jede k Červenému kostelu – The tram number 4 goes to The Red Church. Jdu k doktorovi. – I am going to the doctor's office.
KVŮLI – because of	Dělám to kvůli tobě. – I do it because of you. Koupil jsem to kvůli ní. – I bought it because of her.
NAPROTI/ PROTI – opposite	Obchod je naproti fakultě. – The shop is opposite the faculty. Jdu ti naproti. – I am going to meet you.
PROTI – against	Lék proti kašli – a medicine against the cough Lék proti bolesti – a painkiller Co proti mně máš? – What do you have against me?
DÍKY – thanks to	Díky tobě jsem zase doma. – Thanks to you I am at home again.

The next preposition is rarely used in spoken Czech, but if you feel like writing philosophical papers in Czech, you may want to keep it in mind!

VZHLEDEM K – in view of vzhledem k tomu, že.... – in view of the fact that....

2. After verbs:

TELEFONOVAT/ ZATELEFONOVAT – to phone Student (nom.) telefonuje přítelkyni(dat.).

POMÁHAT / POMOCT – to help Lékař (nom.) pomáhá pacientovi(dat.). ROZUMĚT – to understand Já(nom.) rozumím české gramatice (dat.).

DĚKOVAT / PODĚKOVAT – to thank (for) (za + acc)

Děkuji (já – nom.) vám (vy- dat.) za pomoc (acc.).

PŘÁT – to wish – Přeju ti(ty – dat.) všechno nejlepší.

ODPOVÍDAT / ODPOVĚDĚT – to answer (na + acc.) Profesor odpověděl studentovi na otázku.

RADIT – to advice Radím vám(dat.) : Studujte!
VĚŘIT – to believe Já ti (dat.) nevěřím!

DÁVAT/DÁT – to give Dát dárek (acc.) mamince (dat).
VYSVĚTLOVAT / VYSVĚTLIT – to explain Profesor vysvětluje studentovi(dat.) českou gramatiku (acc.)
KUPOVAT / KOUPIT – to buy
UKAZOVAT / UKÁZAT – to show
PSÁT / NAPSAT – to write
ŘÍKAT / ŘÍCT – to say Řekl to Petrovi.
VRACET / VRÁTIT – to return, to give back

BÝT + dative

Je mi dobře/ špatně / horko / zima / 20 roků (let). Není mi dobře

JÍT + dative

Jde mi česká gramatika. –.
Nejde mi česká gramatika.-.

LÍBIT SE + dative

Líbí se mi ten kluk.
Nelíbí se mi Brno

CHUTNAT + dative

Chutná mi čokoláda. Nechutná mi hovězí maso. –

SLUŠET+ dative

Sluší mi brýle..
Nesluší mi kalhoty. –

HODIT SE + dative

Čeština se mi hodí ráno.
Test se mi nehodí příští týden.

VADIT+ dative

Vadí mi hluk.
Nevadí mi studená káva.

The main rules can also be found on the IS with pronouns and verbs asking for dative.

Ma: (main rules)

+ hard, neutr. c. – OVI / - U student – studentovi

pán – pánovi
profesor - profesorovi

pan Jan Horák – panu Janu Horákovi (before surname)
+ soft c., + -tel – I muž – muži
přítel – přáteli
učitel - učiteli

After names we use again the ending OVI – Tomáš – Tomášovi
Marek – Markovi

Endings – EC, -EK have mobile E: tatínek – tatínkovi
Marek – Markovi
cizinec - cizinci
pes – psovi

+ a – OVI policista – policistovi
turista - turista
kolega - kolegovi
Honza – Honzovi
Mustafa - Mustafovi

- i / - í / - y – adjective forms : Jiří – Jiřímu
Rui – Ruimu
Eli - Elimu

Mi: + hard, neutr. c. – U dům – domu
stůl – stolu
kostel – kostelu
kampus – kampusu
+ soft c. – I koberec – koberci
čaj – čaji
počítač - počítači

ADJECTIVES : soft adjectives – ÍMU
moderní – modernímu
inteligentní - inteligentnímu
zdravotní – zdravotnímu
hard adjectives – ÉMU
nový – novému
bílý – bílému

SOFTENING:

H	Z	kniha - knize
CH	Š	sprcha – sprše, snacha – snaše
K	C	maminka – mamince
R	Ř	sestra - sestře

F: + a – E + softening
Praha – Praze
socha - soše
učitelka – učitelce
sestra – sestře

+ ba, pa, fa, va, ma, da, ta, na - Ě   teta - tetě
káva - kávě

+ e, ě - I   televize – televizi
přítelkyně – přítelkyni

+ cons. - I   věc – věci
tramvaj – tramvaji
mobile E – broskev – broskvi
mrkev – mrkvi

ADJECTIVES: soft adjectives

moderní – moderní

hard adjectives

velká – velké

bílá – bílé

N:+ o - U   oknu – oknu
pero – peru

+ e - I   moře – moři
srdce - srdci

-ETI   dítě – dítěti
kuře – kuřeti
rajče - rajčeti

+ í - Í – nádraží – nádraží

ADJECTIVES: soft adjectives – ÍMU:

moderní – modernímu

inteligentní – inteligentnímu

hard adjectives – ÉMU

velké – velkému

bílé - bílému

DATIVE CASE - PLURAL

ten – těm

tento – těmto

tamtén – tamtěm

M – ŮM   Portugalec – Portugalcům
otec -otcům
pes – psům
dům – domům

F + a – ÁM   žena – ženám
fakulta – fakultám

+ e/ě – ÍM nemocnice – nemocnicím
kolegyně – kolegyním
+ cons.- ÍM tramvaj – tramvajím
mobile E mrkev – mrkvím
broskev – broskvím

+ c, st, – EM věc – věcem
noc – nocem/nocím
kost – kostem
místnost – místnostem

N + o – ŮM pivo – pivům
okno – oknům

+ e – ÍM moře - mořím
parkoviště – parkovištím

-ŮM kuře – kuřatům
rajče – rajčatům

+ í – ÍM nádraží – nádražím
zápěstí – zápěstím

Exception: dítě – dětem
lidé - lidem

ADJECTIVES: hard – ÝM
červený – červeným
velký – velkým

soft – ÍM
moderní – moderním
perfektní – perfektním